DUBBA · OYSS HAZIRLIK
10. Sınıf Felsefe Dersi 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Sınavı · Senaryo 1
Süre: 40 dakika · Her sorunun puanı yanında yazılıdır.

Adı Soyadı: .....
Sınıf / No: .....
Puan: .....

Telefonda aç: süreli çöz, paylaş

10. Sınıf Felsefe · 1. Dönem 1. Ortak Yazılı (Senaryo 1)

1. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Kütüphanede Dört Raf

> *Mira, bir cumartesi öğleden sonra ilçe kütüphanesinde farklı raflardan kitaplar karıştırırken şöyle düşünür: "Biyoloji kitabı, canlıların nasıl işlediğini anlatıyor; deneylere, ölçümlere dayanıyor ve kesin sonuçlara ulaşıyor. Ama 'Yaşamın anlamı nedir?' sorusuna bu kitapta hiç cevap bulamıyorum. Bir ilahiyat kitabı ise bu soruya vahiy ve kutsal metinlerden yola çıkarak cevap veriyor; bana manevi bir huzur veriyor. Bir heykel kataloğu ise yaşamı ne ölçüp biçiyor ne de kutsal bir kaynağa başvuruyor; sanatçının hayal gücünden ve duygularından besleniyor. Felsefe kitabı ise bu soruyu ne deneyle ne vahiyle ne de yalnızca duyguyla yanıtlamaya çalışıyor; aksine akıl yürütme ve tartışmayla farklı görüşler üretiyor. Ama yine de tek bir kesin cevaba ulaşamıyor."*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1.1. Metinden hareketle felsefenin bilimle olan **bir benzer** ve **bir farklı** yönünü aşağıdaki tabloya yazınız.

	Benzer Yön (5 Puan)	**Farklı Yön (5 Puan)**
Felsefe – Bilim		

1.2. Metinden hareketle felsefenin dinle olan **bir benzer** ve **bir farklı** yönünü aşağıdaki tabloya yazınız.

	Benzer Yön (3 Puan)	**Farklı Yön (4 Puan)**
Felsefe – Din		

2. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Soru Kutusu

Felsefe kulübü, okul girişine bir "soru kutusu" koymuş ve öğrencilerden merak ettikleri her şeyi yazıp kutuya atmalarını istemiştir. Hafta sonunda kutudan çıkan kâğıtlardan sekizi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

No	Soru	✓ / X
I	Bir bardak sudaki molekül sayısı kaçtır?	
II	Dostluğu dostluk yapan nedir?	
III	Okul kantini bu yıl kaç öğrenciye hizmet verdi?	
IV	İnsan, doğru bilgiye ulaşabilir mi?	
V	Zaman gerçekten akıp gider mi, yoksa yalnızca zihnimizde mi vardır?	
VI	Yarın hava kaç derece olacak?	
VII	Özgür bir seçim yapmak mümkün müdür?	
VIII	Şehirlerarası otobüs Ankara'ya saat kaçta varır?	

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

2.1. Tablodaki sorulardan felsefi soru olanları ✓, felsefi soru olmayanları X ile işaretleyiniz.

2.2. Felsefi soruların **üç** özelliğini aşağıdaki tabloya yazınız. Her özellik için tablodaki felsefi sorulardan birinin numarasını yazarak o sorunun bu özelliği nasıl taşıdığını gerekçelendiriniz.

Özellik (3x1 Puan)	Soru No	Gerekçe (3x2 Puan)

3. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Bilinmeyen Dilde Bir Konferans

Dil öğretmeni Leyla Hanım, öğrencilerine düşünme ve dil ilişkisini anlatmak için sınıfta şu gözlemini paylaşmıştır:

> *"Geçen yıl yurt dışında bir konferansa katıldım. Orada, o ülkenin dilini hiç bilmeden de bazı şeyleri anlayabildiğimi fark ettim: Konuşmacının sesinin yükselip alçalmasından bir tartışma yaşandığını sezdim; dinleyicilerin yüz ifadelerinden konunun ciddiye alındığını anladım. Öte yandan sunumun içeriğini, yani kavramları, gerekçeleri ve çıkarımları tam olarak kavrayamadım. Eve döndükten sonra o konferansın dilini öğrenmeye başladım. Birkaç ay sonra aynı konuyu o dilde okurken daha önce hiç yapamadığım ayrımları yapmaya başladığımı fark ettim."*

Leyla Hanım, dersin sonunda tahtaya aşağıdaki beş ifadeyi yazmıştır:

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

1. Bir konuyu sorgulayıp karşılaştırmalar yaparak yeni sonuçlara varmayı sağlar.
2. Belirli sesler ve işaretler, bir topluluğun üzerinde uzlaştığı kurallara göre birleştirilir.
3. Kavramların yanında imgelerle de işleyebilir; bu yüzden kimi zaman sözcüklere dökülmeden de sürebilir.
4. Bir kuşaktan ötekine aktarılarak toplumun ortak birikimini taşır.
5. Yeni sözcükler kazanıp bazılarını yitirerek zamanla değişir.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

3.1. Tahtadaki ifadelerin her birinin düşünmeye mi dile mi ait olduğunu aşağıdaki tabloya yazınız ve her ifade için bir gerekçe belirtiniz.

İfade	Düşünme / Dil (5x1 Puan)	Gerekçe (5x1 Puan)
1		
2		
3		
4		
5		

3.2. Leyla Hanım'ın deneyiminde aşağıdaki görüşlerin her birini destekleyen birer durum bulunmaktadır. Her görüşü destekleyen durumu metinden bularak tabloya yazınız ve bu durumun görüşü neden desteklediğini açıklayınız.

Görüş	Destekleyen Durum (2x2 Puan)	Gerekçe (2x2 Puan)
A. Dil olmadan da düşünme mümkündür.		
B. Dil, düşünmeyi geliştirir ve zenginleştirir.		

4. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Eşik-Titremesi

Bir dağcılık topluluğunun bülteninde yayımlanan kısa yazıdan (kurgusal):

> *Uzun yıllar boyunca grubumuzda, bir zirveye tırmanırken doruk noktasına ulaşmadan hemen önce yaşanan o özgün duyguyu tarif etmek için elimizde bir sözcük yoktu. O an için 'heyecan' fazla sığ, 'korku' yanlış, 'sevinç' ise erken kalırdı. Herkes o duyguyu yaşıyor ama kimse onu adlandıramıyordu. Bir süre sonra aramızdaki genç üyelerden biri bu duyguya 'eşik-titremesi' adını verdi. Sözcük önce şakaya geldi, sonra benimsendi. Bugün birisi 'eşik-titremesi yaşadım' dediğinde grup içinde herkes ne demek istediğini anında kavrar; hatta bu duyguyu daha önce fark etmemiş yeni üyeler bile kavramı öğrendikten sonra tırmanışlarda o anı daha net biçimde ayırt ettiklerini söylüyor.*

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

4.1. 'Eşik-titremesi' kavramı ortaya çıkmadan önce dağcıların bu deneyimle ilişkili zihinsel süreçlerini, düşünme ve dil arasındaki ilişkiyi göz önünde bulundurarak açıklayınız.

4.2. 'Eşik-titremesi' kavramının benimsenmesinden sonra yeni üyelerin yaşadığı değişimi, dil ve düşünmenin birbirini nasıl karşılıklı etkilediğini de belirterek açıklayınız.

5. Aşağıdaki yazışma metnini okuyunuz.

Kıyafet Yönetmeliği Tartışması

Bir okul gazetesinin çevrimiçi yorum bölümünde, okulun kıyafet yönetmeliğine ilişkin tartışma şöyle gelişmiştir:

> ***@Demir_K:*** *Okul yönetimi bu kıyafet kuralını kaldırmalı. Geçen yıl yapılan ankette öğrencilerin %78'i mevcut kıyafet zorunluluğundan memnun olmadığını söyledi. Bu kadar kişi şikâyet ediyorsa kural kesinlikle yanlıştır.*
>
> ***@Selin_A:*** *Ben de değişiklik istiyorum ama farklı bir gerekçeyle: Tanınmış bir moda tasarımcısı geçen ay verdiği röportajda "Kıyafet özgürlüğü, bireyin kendini ifade etmesinin temelidir." dedi. Moda konusunda bu kadar deneyimli biri söylüyorsa doğrudur.*
>
> ***@Taner_B:*** *Bakın, geçen dönem kıyafet yönetmeliği uygulamaya girdi ve aynı dönemde sınav başarı ortalaması düştü. Yani kıyafet kuralı öğrencilerin başarısını olumsuz etkiliyor.*
>
> ***@Okan_Y:*** *Bu kuralı kaldırmak isteyenler zaten derse geç kalan, kurallara hiç uymayan öğrenciler. Böyle kişilerin ne dediğine kulak asmaya gerek yok.*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

5.1. Yazışmadaki her kullanıcının ifadesinde yer alan safsatanın türünü aşağıdaki tabloya yazınız ve bu türü

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

belirleme gerekçenizi ifadeyle ilişkilendirerek belirtiniz.

Kullanıcı	Safsata Türü (4x1 Puan)	Gerekçe (4x1 Puan)
@Demir_K		
@Selin_A		
@Taner_B		
@Okan_Y		

5.2. Tabloda belirlediğiniz safsatalardan **ikisini** seçerek her birinin toplumsal tartışmalarda yaratabileceği olumsuz etkiyi ayrı ayrı açıklayınız.

6. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Gece Açık Kütüphane

İlçe Gençlik Meclisi toplantısında söz alan Defne, görüşünü şöyle savunmuştur:

> *"İlçemizdeki öğrencilerin çoğu kalabalık evlerde yaşıyor ve evde sessiz bir çalışma ortamı bulamıyor. İlçe kütüphanesi şu an akşam altıda kapanıyor; okul çıkışından sonra öğrencilere kütüphanede çalışmak için yalnızca iki saat kalıyor. Sınav dönemlerinde öğrencilerin akşam saatlerinde düzenli çalışabilecekleri bir yere duydukları ihtiyaç artıyor. Kütüphanenin geç saate kadar açık kalmasının getireceği ek gider, ilçenin gençlik bütçesiyle karşılanabilecek düzeyde. O hâlde ilçe kütüphanesi sınav dönemlerinde gece yarısına kadar açık tutulmalıdır."*

Toplantıda daha sonra söz alan Kaan ise şu itirazı dile getirmiştir:

> *"Bu yılki gençlik bütçesinin tamamı yeni spor salonunun yapımına ayrıldı; kütüphanenin gece mesaisi için bütçede hiç kaynak kalmadı."*

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

6.1. Defne'nin argümanını mantıksal yapıya dönüştürünüz. Öncülleri ve sonucu sembolleriyle birlikte aşağıdaki

© 2026 Dubba · Tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde bedelsiz dağıtılabilir; satılamaz, ticari amaçla kullanılamaz. dubba.com.tr/telif

tabloya yazınız.

Sembol	Önerme (5x2 Puan)
P1	
P2	
P3	
P4	
C	

6.2. Kaan'ın itirazının Defne'nin argümanındaki hangi öncülü zayıflattığını sembolüyle yazınız. Kaan'ın söyledikleri doğruysa argümanın sonucunun neden yeterince desteklenmemiş olacağını açıklayınız.

Cevap anahtarı: çözdükten sonra okut.
Her maddenin tam puan ölçütü, kısmi ve sıfır puan durumu, olası yanıt. Kendini puanla, aynı sayfadan 40 dakikalık sayaçla yeniden çöz.

© 2026 Dubba. Bu yazılının soruları, şekilleri, puanlama anahtarı ve çözümleri Dubba'nın özgün eseridir (5846 sayılı FSEK); tüm hakları saklıdır. Bütün hâlde ve değiştirilmeden çoğaltıp öğrencilere, sınıflara, okullara ve kurslara bedelsiz dağıtabilirsin; satılamaz, ücretli bir ürün ya da hizmette kullanılamaz, ticari amaçla kullanılamaz, başka sitede barındırılamaz, kaynak dubba.com.tr gösterilir. Telif Politikası 3. madde: dubba.com.tr/telif